

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра протидії кіберзлочинності факультет № 4

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВООХОРОННОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

обов'язкових компонент освітньої програми
другого (магістерського) рівня вищої освіти
262 «Правоохоронна діяльність» (поліцейські)
Law Enforcement (Police Officers)

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 4
Протокол від 16.08.2023 № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з технічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри протидії кіберзлочинності факультету № 4
Харківського національного університету внутрішніх справ (протокол від
15.08.2023 № 19)

Розробник:

1. Доцент кафедри протидії кіберзлочинності факультету № 4, к.п.н., доцент
Колісник Т.П.

Рецензенти:

1. Завідувач кафедри інформаційних управляючих систем ХНУРЕ, д.т.н.,
професор Петров К.Е.
2. Професор кафедри кібербезпеки та DATA-технологій факультету № 6
ХНУВС, д.т.н., професор Можаєв О.О.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – <u>3</u> Загальна кількість годин – <u>90</u> Кількість тем – <u>1</u>	26 Цивільна безпека 262 Правоохоронна діяльність другий (магістерський) рівень вищої освіти	Навчальний курс <u>1</u> (номер) Семестр <u>2</u> (номер) Види контролю: <u>залік</u> (екзамен, залік)
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
<div style="text-align: right; padding-right: 50px;">заочна форма навчання</div> Лекції – <u>4</u> ; (години) Семінарські заняття – <u> </u> ; (години) Практичні заняття – <u>6</u> ; (години) Лабораторні заняття – <u> </u> ; (години) Самостійна робота – <u>80</u> ; (години)		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: метою навчальної дисципліни «Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності» є формування знань, умінь та навичок, необхідних для використання сучасних інформаційних технологій в практичній діяльності поліції; удосконалення навичок професійної роботи з комп'ютерними пристроями, комп'ютерними мережами та електронними документами; напрямом використання інформаційних технологій у практиці боротьби із злочинністю.

Завдання: опанування інформаційними технологіями, які використовуються в професійній діяльності; удосконалення практичних навичок щодо використання нових цифрових пристроїв та комп'ютерних програм в діяльності правоохоронця; вивчення питань щодо напрямів, тенденцій та перспектив розвитку інформаційних технологій в професійній діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: «Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшукової діяльності».

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- структуру Єдиної інформаційної системи (ЄІС) МВС;

- загальні засади функціонування, порядок формування та використання ЄІС МВС;
- пріоритетні інформаційні ресурси ЄІС МВС;
- призначення та основні завдання Інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»;
- інформаційні підсистеми Інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»;
- порядок формування та ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань;
- основні програмні засоби та засоби автоматизації, що використовуються працівниками органів Національної поліції при створенні та обробці документів оперативно - службового призначення;
- основні поняття та визначення баз даних, реляційні бази даних;
- основні довідково-інформаційні бази даних вільного доступу (державні реєстри) для пошуку професійно-орієнтованої інформації;
- основні вимоги щодо організації захисту персональних даних на комп'ютерах, безпеки роботи зі службовою та конфіденційною інформацією;

вміти:

- використовувати можливості сучасних інформаційних технологій при розв'язанні конкретних завдань у боротьбі зі злочинністю;
- організовувати пошук необхідних даних в основних інформаційних підсистемах, державних реєстрах з метою розкриття, розслідування, попередження кримінальних правопорушень та розшуку осіб, які їх скоїли;
- використовувати засоби автоматизації програмних додатків при створенні та обробці оперативно-службових документів, первинних документів для створення та актуалізації інформаційних обліків, здійснювати документування управлінської інформації в електронній формі;
- аналізувати статистичну та іншу інформацію для оцінки оперативної обстановки та прогнозування злочинності, здійснювати візуалізацію інформації;
- створювати за допомогою СУБД Access необхідні бази даних, здійснювати відбір інформації що задовольняє певним умовам.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК.1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК.2.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК.4.	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
	ЗК.8.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
	ЗК.10.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (предметні, фахові) компетентності (СК)	СК.2.	Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків
	СК.3.	Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.
	СК.10.	Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань.
	СК.12.	Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних, спеціальної техніки, оперативних та оперативно-технічних засобів, здійснення оперативно-розшукової діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. Використання новітніх інформаційних технологій в діяльності Національної поліції України.

Мета, завдання та функції єдиної інформаційної системи МВС. Структура єдиної інформаційної системи МВС. Загальні засади функціонування та використання єдиної інформаційної системи МВС. Перелік пріоритетних інформаційних ресурсів єдиної інформаційної системи МВС. Призначення та основні завдання Інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України». Складові системи «Інформаційний портал Національної поліції». Інформаційні підсистеми системи «Інформаційний портал Національної поліції».

Загальні поняття Єдиного реєстру досудових розслідувань. Поняття і класифікація інформаційних ресурсів. Єдині та Державні реєстри інформаційної мережі Міністерства юстиції України. Єдиний державний веб-портал відкритих даних.

Порядок електронної інформаційної взаємодії Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства інфраструктури України та центральних органів виконавчої влади.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.2 Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 2							
Тема № 1. Використання новітніх інформаційних технологій в діяльності Національної поліції України.	90	4		6		80	
Всього за семестр № 2	90	4		6		80	залік

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни			Література:
Тема № 1. Використання новітніх інформаційних технологій в діяльності Національної поліції України.			1-40
		Єдина Інформаційна Система МВС України. Цілі і завдання. Структура ЄІС. Призначення підсистем.	

	Електронний документообіг. Геоінформаційні системи. Системи відео- фіксації. Ситуаційні центри.	
	Інформаційно-аналітичні системи кримінального аналізу. Сучасні технологічні платформи взаємодії поліції з населенням	
	Створення шаблонів юридичних документів. Створення бази даних в середовищі MS Excel. Аналіз, вибірка та візуалізація даних. Введення в технологію баз даних. Система управління базами даних Microsoft Access	
	Використання метапошукових серверів глобальної мережі Інтернет та спеціалізованих метапошукових програмних комплексів. Пошук людей в глобальній мережі за допомогою онлайн сервісів.	
	Використання довідково-інформаційних баз даних вільного доступу (державних реєстрів).	

5. Індивідуальні завдання

Не передбачено освітньо-професійною програмою.

6. Методи навчання

За темами навчальної дисципліни передбачається використання таких методів навчання:

- викладання матеріалу під час лекційних занять з використанням мультимедіа;
- формування професійних вмінь і навичок використання інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронної діяльності під час практичних занять;
- формування навичок використання інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронної діяльності для пошуку та аналізу інформації під час самостійної роботи.

7. Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Нормативно-правова база у галузі інформаційного забезпечення в органах (підрозділах) Національної поліції України
2. Мета функціонування Єдиної інформаційної системи МВС
3. Завдання Єдиної інформаційної системи МВС
4. Функції Єдиної інформаційної системи МВС
5. Структура Єдиної інформаційної системи МВС
6. Поняття центральної підсистеми Єдиної інформаційної системи МВС
7. Склад центральної підсистеми Єдиної інформаційної системи МВС
8. Функціональні підсистеми Єдиної інформаційної системи МВС
9. Перелік пріоритетних інформаційних ресурсів єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ

10. Основні завдання системи ІПНПУ
11. Призначення системи ІПНПУ
12. Інформаційні ресурси системи ІПНПУ
13. Суб'єкти ІПНПУ
14. Структура системи ІПНПУ
15. Прийоми та засоби автоматизації розробки юридичних документів у текстовому процесорі MS WORD
16. Способи створення таблиць та списків у MS WORD
17. Створення шаблонів юридичних документів у MS WORD
18. Прийоми підготовки документів для розсилки, прийоми консолідації і злиття однотипних документів засобами текстового процесору MS WORD.
19. Обробка табличних даних у MS EXCEL.
20. Сортування списку, пошук у списку, створення автофільтру, розширений фільтр у MS EXCEL.
21. Консолідація даних по фізичному розташуванню, по заголовках рядків й стовпців в MS EXCEL.
22. Аналіз статистичних даних, їх візуалізація засобами MS EXCEL.
23. Основні поняття баз даних, метаданих, структур даних і систем управління базами даних
24. Основні об'єкти баз даних: таблиці, форми, запити, звіти.
25. Створення таблиць, форм, простих запитів в MS ACCESS
26. Типи створення запитів в MS ACCESS.
27. Способи створення звітів. Послідовність створення звіту у програмі ACCESS.
28. Поняття і класифікація інформаційних ресурсів.
29. Основні можливості відкритих реєстрів та баз даних державних органів.
30. Електронна взаємодія між МВС, НП України та Державною прикордонною службою України з державними, приватними виконавцями. Дата-центр рівня TIER III.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути: заліки; тести; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час практичних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів вищої освіти в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (практичні); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи множиться на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних занять} \\ \text{за семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самостійної} \\ \text{роботи за семестр} \end{array} \right) / 2) * 10$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. ***Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку) обов'язкова.*** Якщо здобувач не з'явився на підсумковий контроль (залік), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (заліку), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (залік), які використовуються при розрахунку успішності студентів (слухачів), становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (заліку).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівника.

Критерії оцінювання результатів роботи здобувачів вищої освіти під час поточного контролю (роботу на практичних заняттях, виконання самостійних завдань) та підсумкового контролю.

Робота під час навчальних занять	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати конспект за темою самостійної роботи, виконати практичне завдання	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97 – 100	Відмінно ("зараховано")		„Відмінно” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
94-96			
90-93			
85 – 89	Добре ("зараховано")		„Дуже добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками.
80-84			
75 – 79			
70 – 74	Задовільно ("зараховано")		„Добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією–двома значними помилками.
			„Задовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний неповністю , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні

	65-69			навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
	60 – 64			„Достатньо” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
	40-59	Незадовільно („не зараховано”)	X	„Умовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
	21-40			
	1-20			„Безумовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, додаткова), інформаційні та навчальні ресурси в Інтернеті

Основна література з навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
3. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
4. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
5. Питання забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах: Постанова КМУ від 8 лютого 2021 року №92 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/92-2021-%D0%BF#Text>
6. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2155-19/page>

7. Про затвердження Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему «Інформаційний портал Національної поліції України» : наказ МВС України від 03.08.2017 № 676 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1059-17>
8. Про затвердження Положення про Єдину Інформаційну Систему Міністерства внутрішніх справ та переліку її пріоритетних інформаційних ресурсів : постанова КМУ від 14.11.2018 № 1024 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2018-%D0%BF>
9. Про затвердження Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення: Наказ Генерального прокурора від 30.06.2020 № 298. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#Text>
10. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: Наказ МВС України від 27.04.2020 № 357. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#Text>
11. Порядок функціонування центральної підсистеми єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України: Наказ МВС України від 16.09.2020 № 655. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1092-20#Text>
12. Про впровадження сервісів інформаційно-телекомунікаційної системи Інформаційний портал Національної поліції України»: Наказ НП України від 28.09.2020 № 769. Київ
13. Про затвердження Порядку електронної інформаційної взаємодії Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства інфраструктури України та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України відповідно через Міністра внутрішніх справ України, Міністра інфраструктури України : Наказ міністерства Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство інфраструктури України від 13.08.2021 № 607/422. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1145-21#Text>

Навчальна література:

14. Інформаційні технології у правоохоронній діяльності. Частина 1: Високотехнологічні тренди у правоохоронній сфері зарубіжних країн: навч. посіб. / Харків. нац. ун-т внутр. справ; [В.М. Струков, Д.В. Узлов, Ю.В. Гнусов та ін.]; за заг. ред. канд. техн. наук, доц. В.М. Струкова. Харків: ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2020. 276 с.
15. Федчак І. А. Основи кримінального аналізу: навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 288 с.

16. Інформаційні системи та технології : підруч. / кол. авт. ; за заг. ред. д.т.н., проф. В.Б. Вишні. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 280с
17. Інформаційне забезпечення професійної діяльності: навч. посіб. / О.В. Ковальова. Київ: «Дакор», 2021. 288 с.
18. Інформаційні технології: підруч. / В.Б.Вишня, К.Ю.Ісмаїлов, І.В.Краснобрижий, С.О. Прокопов, Е.В. Рижков. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр.справ, 2021. 492с
19. Зацеркляний М. М., Наумов В. В. Інформаційні системи і технології в діяльності правоохоронних органів : навч. посіб. Харків : Тимченко, 2010. 382 с.
20. Колісник Т. П, Сезонова І. К. Комп'ютерне діловодство для правоохоронців : навч. посіб. МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків : НікаНова, 2015. 180 с. URL:
http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1152/komp_yuterne_dilovodstvo_dlya_pravooohoro.pdf?sequence=2&isAllowed=y
21. Кормич Б.А., Федотов О.П., Аверочкіна Т.В. Правове регулювання інформаційної діяльності: навчально-методичний. Одеська юридична академія. 2018. 150 с. URL:
<http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/9530/Kormych%20Fedotov%20Averochkina%202018.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
22. Косиченко О.О., Махницький О.В. Інформаційне забезпечення юридичної діяльності: навчальний посібник. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. 208 с.
23. Краснобрижий І.В., Прокопов С.О., Рижков Е.В. Інформаційне забезпечення професійної діяльності: навч. посіб. Дніпро : ДДУВС, 2018. 218 с. URL:
<http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2046/5/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%86%D0%97%20%D0%B2%20%D0%9F%D0%94%20-%20102%20%D0%BA%D0%B0%D1%84%20%D0%95%D1%82%D0%B0%D0%86%D0%91%2006.2018.pdf>

Додаткова:

24. Трофименко О. Г., Буката Л. М. СУБД ACCESS створення та опрацювання баз даних: Методичні вказівки до лабораторних, практичних занять та самостійної роботи студентів. Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова. Одеса: Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова. 2016. 96 с.
25. Завадський І. О. Основи баз даних : навч. посіб. Київ : Видавець І. О. Завадський, 2011. 192 с.
26. Нелюбов В. О., Куруца О. С. Основи інформатики. Microsoft Word 2016 : електронний навчальний посібник. Ужгород : ДВНЗ УжНУ, 2018. 96 с. URL:
<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/18659>

27. Грицунов О. В. Інформаційні системи та технології : навч. посіб. Харків: ХНАМГ, 2010. 222 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

28. Верховна Рада України: офіційний портал. URL: <http://www.rada.gov.ua/>
29. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua/>
30. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України» (НАУ): сайт. URL: <http://www.nau.ua>
31. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського: сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
32. Державна науково-технічна бібліотека України (Київ): сайт. URL: <http://www.gntb.n-t.org/>
33. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка: сайт. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
34. Правова інформаційно-пошукова система ЛІГА-ЗАКОН: сайт. URL: <http://www.ligazakon.ua/>
35. Національна поліція України: офіційний сайт. URL: <https://www.npu.gov.ua/>
36. Міністерство внутрішніх справ України: офіційний сайт. URL: <https://www.mvs.gov.ua/>
37. Патрульна поліція України: офіційний сайт. URL: <http://patrol.police.gov.ua/ua/>
38. Офіс Генерального прокурора України: офіційний сайт. URL: <https://www.gp.gov.ua/>
39. Міністерство Юстиції: офіційний сайт. URL: <https://minjust.gov.ua/>
40. Державне підприємство «Національні інформаційні системи»: офіційний сайт. URL: <https://nais.gov.ua/>.